Софийски университет "Св. Кл. Охридски"
Медицински факултет
София, ул. Козяк № 1,
Вх. № 505/26.10.2017

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. д-р Красимира Симеонова Якимова, дм, дмн,
Катедра по фармакология и токсикология, Медицински факултет,
Медицински университет – София

ОТНОСНО: Процедура по конкурс за заемане на академична длъжност „ПРОФЕСОР" по професионално направление 4.3. Биологически науки (Физиология на животните и човека), за нуждите на Катедра „Химия, биохимия, физиология и патофизиология" към Медицински факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски", обявен в ДВ, бр. 51 от 27. 06. 2017 г.

Представям настоящата рецензия в качеството си на член на Научно жури, утвърдено на Факултетен съвет на Медицински факултет (Протокол №56/11.07.2017 г.) и съгласно Заповед № РД 38-516/26.07.2017 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски".

За участие в конкурса са подадени документи **от единствен кандидат доцент Елена Борисова Джамбазова, доктор** по научната специалност патофизиология, от Катедра „Химия, биохимия, физиология и патофизиология" към Медицински факултет на СУ „Св. Климент Охридски".

Доцент Елена Джамбазова е **представила всички необходими документи**, съгласно Закона за развитие на академичния състав в Република България, на чл. 2, ал. 2 от Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България и чл. 117, Раздел V (Условия и ред за заемане на академичната длъжност „професор") от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски" (последно изменение 19 октомври 2016 г.).

I. ПРОФЕСИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

Доцент Елена Джамбазова е завършила Биологическия факултет на СУ "Св. Климент Охридски" през 1995 г., със степен „Магистър". В периода 1996-2006 година е работила в Института по физиология на БАН (сега - Институт по невробиология) като специалист-биолог (1996-2002) и научен сътрудник II степен (2002-2006 г.). В периода 2006-2009 г. е редовен докторант в МФ на МУ-София, като успешно защитава дисертация на тема „*Влияние на L- и D-киоторфин върху стрес-индуцирана аналгезия и плазмените нива на адренокортикотропен хормон и кортикостерон след стрес –*

участие на опиоидергична и азотноокисна система" и придобива образователната и научна степен „**Доктор**". В периода 2009-2010 г. е специалист-биолог в МФ, МУ-София, а от 2010 г. след конкурс, придобива академичното звание асистент и преминава последователно през академичните звания главен асистент (2011-2013 г.) и доцент (от 2013 г. до днес -) по физиология в Медицински факултет на СУ "Св. Климент Охридски". Съгласно уверение от сектор „Личен състав" на СУ "Св. Климент Охридски" (от 07.08.2017 г.), Елена Борисова Джамбазова има стаж в СУ 18 г. 2 м. и 27 дни, които са по специалността.

Доц. Елена Джамбазова владее писмено и говоримо английски и руски език.

Доц. Елена Джамбазова е член на Българското дружество по физиологични науки (Председател на Софийския клон от 2015 г.- днес; член на Контролната ревизионна комисия от 2011-2015 г.); Българско пептидно дружество; Европейско пептидно дружество; Българско фармакологично дружество.

II. НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Доц. Елена Джамбазова участва в конкурса за професор с **33 научни публикации** (от общо 81), от които 30 оригинални статии, 2 обзорни статии и 1 глава от книга; участия в **общо 9** учебника и учебни помагала; **40** участия в научни форуми (от общо 171) (отпечатани в резюме).

Доц. Елена Джамбазова е представила списък и доказателства за **общ импакт фактор** 53,912 **от статии (21,864)** и от резюмета 32,048; **индивидуален импакт фактор: 6,822 от статии** и 8,344 от резюмета.

Доц. Елена Джамбазова е представила списък и доказателства за общ брой 176 положителни цитирания (h-индекс=8). Цитиранията на нейни научни разработки от чужди автори в международни научни списания с импакт фактор, показват доверие на научната общност към нейните изследвания.

1. Публикации в специализирани научни списания

Доц. Елена Джамбазова е представила списък и отпечатъци на 32 статии в научни списания (2 от тях - под печат, с приложени доказателства, че са приета за печат). От представените научни статии 18 са публикувани в реферирани и/или международни издания. Публикации №8 и №9 са тип разширено резюме. Две от публикациите (№5 и №18) са отпечатани в сборници от симпозиум и конгрес. Публикациите в списания с IF са общо 10.

Научните интереси и научната продукция на доц. Елена Джамбазова са насочени към проучвания върху невропептиди, стрес, болка, стрес-индуцирана аналгезия, невро-дегенеративни промени. Характерно за нейната научна работа е, че тя провежда както физиологични, така и фармакологични проучвания на биологично активни вещества, като търси връзка с анатомичните промени.

Основните научни приноси на доц. Елена Джамбазова са свързани с:

• Проучване и установяване на ефекти на пептиди и техни аналози при модел на остра болка, както и промените в техните ефекти върху ноцицепцията, при модел на остър стрес, като са потърсени механизмите на тези ефекти, във връзка с участието на някои невромедиаторни и невромодулаторни системи (аминокиселини, NO, опиоидергична система, cGMP, ангиотензин II, АКТХ и кортикостерон) *(статии №№ 2, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 25, 27)*;

• Ефекти на пептиди върху параметри на оксидативната активност при модел на остър стрес у плъхове и промените в телесната температура, под влияние на стрес *(статии №11 и №12)*;

• Проучване и установяване ролята на аминокиселини, пептиди и аналози при експериментален модел на епилепсия у плъхове *(статии №1 и №3)*;

• Проучване на ефектите на остър стрес и невропептиди върху експресията на ензима тирозинхидроксилаза и NO-система, както и ролята на ендоканабиноидната система *(статии №№ 5, 14, 15, 16, 17, 19, 21, 22)*;

• Проучване и установяване на ефекти на киоторфин върху ранни поведенчески и хистологични промени, предизвикани от експериментален модел на болестта на Алцхаймер у плъхове – принос в процеса на търсене на нови биомаркери за ранна диагностика на това социално значимо невродегенеративно заболяване *(Грант №18/2016 г. към МУ-София, завършил с отлична оценка)*;

• Проучвания върху ефектите на мелатонин и 17-β-естрадиол върху ноцицепцията и поведенческите реакции *(статия №28)*;

• Установяване, че 9 новосинтезирани пиролови продукти, отнасящи се към групата на нестероидните противовъзпалителни средства, имат както аналгетично, така и противовъзпалително действие *(статия №4)*;

• Проучвания върху неврони в мозъчни структури (claustrum, inferior colliculus) и сравнително изследване на имунореактивността на невроналната азотно окисна синтаза в клауструм на плъхове и хора, което е първо по рода си в научната

литература. Установяване на много малки NADPH-d-позитивни неврони, които не са описани в научната литература *(статии №30 и №32)*;

• Проучване влиянието на нискочестотно електромагнитно поле върху микроциркулацията *(статия №26)*;

• Търсене на методи за оценка на физиологичните ефекти на хомеопатични лекарства *(статия №18)*;

2. Монографии

Доц. Елена Джамбазова представя участие в монографията "Electromagnetic Fields in Biology and Medicine", CRC-Press, Taylor and Francis group, 2015. В съавторство с наши и чуждестранни учени, тя участва в една глава от монографичната книга.

3. Учебници и учебни помагала

Доц. Елена Джамбазова има участия в 2 бр. учебници (в съавторство с доц. Д. Кръстев) и 1 самостоятелен учебник:

• Джамбазова, Е. **Физиология на човека**. Университетско издателство „Св. Климент Охридски", София, 2015.

Доц. Елена Джамбазова има участия в 6 бр. учебни помагала (3 – на български и 3 на английски език) за обучението на студентите в Медицински факултет на български и английски език.

4. Научна активност

▲ ***Брой на участията в научни форуми (конгреси, конференции, симпозиуми) – с отпечатани резюмета***

Доц. Елена Джамбазова е представила списък и доказателства за участие с доклади и постери в общо 40 конгреси, симпозиуми и конференции у нас и в чужбина. От тях доц. Джамбазова е водещ автор (първи/последен) в 20 научни съобщения.

Част от резюметата са публикувани в списания с IF, което може да се приеме като допълнително предимство.

▲ ***Брой на участията или ръководство на научно-изследователски договори и грантове у нас и в чужбина***

Доц. Елена Джамбазова е представила списък и доказателства за участие в **18 научни проекти (Ръководител на 3** от тях).

В периода след хабилитирането си (2013-2017 г.) доц. Елена Джамбазова е участвала в разработването на проекти с МУ-София и МОН, а именно:

• Договор №14/2013 с Медицински университет, София по проект на тема: "Влияние на киоторфин върху експресията на CB_1 рецепторите в амигдалоиден комплекс на плъх при студов стрес";

• Договор №18/2016 с Медицински университет, София по проект на тема: "Роля на киоторфина в поведенческите и хистологични изменения, предизвикани от експериментален модел на болестта на Алцхаймер";

• Проект BG05M20P001-2.002-0001 на МОН „Студентски практики – Фаза 1", финансиран от Оперативна проиграма „Наука и образование за интелигентен растеж", 2017.

Доц. Елена Джамбазова е Ръководител и водещ изпълнител на проект по Договор № 80-10-1104/2017 г. със СУ "Св. Климент Охридски" на тема: „Проучване участието на канабиноидните CB_2 рецептори върху каинат-индуциран епилептичен статус и оксидативен стрес при мишки порода ICR".

▲ ***Участие в научни журита и рецензии***

Доц. Елена Джамбазова е участвала в научни журита за защита на дисертация за ОНС "Доктор" и за присъждане на академичната длъжност "Главен асистент" *(Приложени копия от заповеди).*

Тя е представила доказателства за рецензиране на 7 статии в международни научни списания, 12 рецензирани проекти към ФНИ и 1 – по Програма за подпомагане на млади учени и докторанти в БАН-2017 г.

▲ ***Работа с докторанти и кръжочници***

Доц. Елена Джамбазова има един успешно защитил дипломант (2013 г.) и е съ-ръководител на докторант към ИНБ – БАН (от 2016 г.). Тя привлича студенти за участие в научноизследователска дейност, като е представила списък и доказателства за съвместни участия с тях в 28 научни форуми, 5 публикации и 2 научни проекта.

Доц. Елена Джамбазова е Председател на Комисията за НИД към МФ на СУ (2013-2017 г.). Тя е член на УС на НИД към СУ "Св. Климент Охридски" (2013-2017 г.).

III. УЧЕБНО-ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Доц. Елена Джамбазова преподава на български и английскоговорящи студенти в Медицински факултет на СУ „Св. Климент Охридски". Тя има пълна учебна натовареност с лекции и упражнения по физиология на човека на специалности: медицина, медицинска сестра, медицинска рехабилитация и ерготерапия, а така също лекции и упражнения на специалност медицина на английски език.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

На базата на направената комплексна оценка на научноизследователската дейност и активност, както и на учебно-преподавателската работа на единствения кандидат в конкурса за академичната длъжност „ПРОФЕСОР“, мога да направя следното заключение:

Доцент Елена Борисова Джамбазова, доктор, отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за приложение на Закона за развитие на академичния състав (ППЗРАСРБ) за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“, както и на критериите в Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности (ПУРПНСЗАД) в Софийски университет „Св. Климент Охридски”, Раздел V – Условия и ред за заемане на академичната длъжност „професор”:

- Има присъдена образователна и научна степен „Доктор”;
- Заема академичната длъжност „Гл. асистент” от 2010-2013 г.;
- Заема академичната длъжност „Доцент” от 2013 г.-;
- Наукометричните й показатели са в съответствие с критериите, заложени в Правилника на Софийски университет „Св. Климент Охридски” за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“; има достатъчен брой публикации, вкл. в научни списания с импакт фактор и участие в написване на учебници и учебни помагала за студенти.
- Цитиранията на нейните научни разработки от чужди автори в международни научни списания с импакт фактор, показват доверие на научната общност към нейните изследвания.
- Има значима учебна натовареност и богат преподавателски опит.

Въз основа на оценката за професионалното развитие, наукометричните критерии и учебната работа и съобразно изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и ПУРПНСЗАД в Софийски университет „Св. Климент Охридски”, предлагам на уважаемото научно жури да присъди на доцент Елена Борисова Джамбазова, академичната длъжност „Професор“ по професионално направление 4.3. „Биологически науки”(Физиология на животните и човека), за

нуждите на преподаването в Катедра „Химия, биохимия, физиология и патофизиология" към Медицински факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски".

25. 10. 2017 г. Рецензент:

Проф. д-р Красимира Симеонова Якимова, дм, дмн